

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา (3) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 และ (4) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการพัฒนาสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 สู่อำนาจปฏิบัติในสถานศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร จำนวน 4,315 คน ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน ใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 366 คน ตอบกลับคืน จำนวน 336 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสมบูรณ์มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับสมบูรณ์มากทุกด้านและทุกข้อ โดยด้านความเข้มแข็งของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ
2. เปรียบเทียบสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านพบว่ามีความแตกต่างกัน คือ (1) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารให้กำลังใจบุคลากรในการทำงานอย่างทั่วถึงทุกคน และผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีผลงานเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ พบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนรู้นั้น มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การกำหนดแนวทางการพัฒนาสภาพองค์การของสถานศึกษา และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการพัฒนาสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 สู่อำนาจปฏิบัติในสถานศึกษา ผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ อยู่ในระดับสมบูรณ์มาก

The purposes of this research were (1) to study organizational health of basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1; (2) to compare organizational health conditions of basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1 classified by school size ; (3) to determine guidelines for development of organizational health of basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1; and (4) to assess the feasibility of implementing the guidelines for development of organizational health in basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1. The research population comprised 4,315 administrators and teachers in 40 basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1. A questionnaire was employed to collect research data from the sample of 366 administrators and teachers. All of 336 questionnaires were completed and returned. Data were statistically and analyzed with the use of the frequency, percentage, mean, standard deviation, F-test for hypothesis testing and Least Significant Difference (LSD) method for pair-wise comparison.

Research findings were as follows:

1. The overall organizational health of basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1 was at the highly perfect level. When considered by aspect and item, all aspects and items were found to be at the highly

perfect level, with the rating mean for the school strength aspect being the highest when compared to those of other aspects.

2. No significant difference was found when organizational health conditions, both overall and by aspect, of basic educational schools with different sizes under the Bangkok Educational Service Area Office 1 were compared. However, when compared by item in each aspect, significant difference was found in the following: (1) on leadership of school administrator, it was found that administrators of medium size and large schools provided moral support to all school personnel, and supported school personnel to create work outcomes for career advancement significantly more than school administrators of extra large schools did, at the .05 level; and (2) on academic emphasis, it was found that personnel in large and extra large schools conducted classroom research for learning development significantly more than their counterparts in medium size schools at the .05 level.

3. Since the research findings indicated that organizational health, both overall and by aspect, of basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1 was at the highly perfect level, the researcher did not take action either on determination of guidelines for organizational health development or on feasibility assessment of their implementation in basic educational schools under the Bangkok Educational Service Area Office 1.